

ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจกรณีล่อซื้อยาเสพติด

จำลอง พานาค

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

LAW ENFORCEMENT PROBLEMS OF POLICE OFFICERS IN THE CASE OF LURING TO BUY DRUGS

Jumlong Phanak

Faculty of Law Pathum Thani University

Corresponding author e-mail: jvpacer@rtu.edu.ph

วันที่รับบทความ 5 มีนาคม 2569

วันแก้ไขบทความ 19 มีนาคม 2569

วันที่รับบทความ 20 มีนาคม 2569

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจกรณีล่อซื้อยาเสพติด โดยพิจารณาจาก 1) ปัญหาการขออนุญาตปฏิบัติการอำพราง 2) ปัญหาการปฏิบัติการอำพรางกรณีเร่งด่วน การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยศึกษาจากเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และมาตรการทางกฎหมายในการปฏิบัติการอำพราง

ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัญหาการขออนุญาตปฏิบัติการอำพราง ผู้ขออนุญาตต้องทำเป็นหนังสือต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจะต้องเป็น (1) ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการ หรือ (2) ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการ หรือข้าราชการพลเรือนตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป ซึ่งอาจเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงานกรณีเร่งด่วน และ 2) ปัญหาการปฏิบัติการอำพรางกรณีเร่งด่วน ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจปฏิบัติการอำพรางไปก่อนโดยไม่ต้องได้รับอนุญาตแล้ว รายงานโดยระบุความจำเป็นเร่งด่วนภายในสามวันนับแต่วันที่เริ่มปฏิบัติการอำพราง เป็นกรณีให้เจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติการต้องกระทำการโดยลำพังอาจไม่ได้รับความคุ้มครองจากหัวหน้าสายงาน

ดังนั้น จึงเสนอแก้ไขกฎกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2555 ข้อ 9 ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ขออนุญาตปฏิบัติการอำพราง ต้องเป็น (1) ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการในเขตพื้นที่ปฏิบัติการอำพราง (2) ข้าราชการตำรวจซึ่งเป็นหัวหน้าสายงาน และมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า และแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 15 ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอันสมควร ให้เจ้าพนักงานรายงานการปฏิบัติงานอำพรางทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต่อข้าราชการตำรวจซึ่งเป็นหัวหน้าสายงานและมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า หรือข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการในเขตพื้นที่ปฏิบัติการอำพราง

คำสำคัญ : บังคับใช้กฎหมาย เจ้าพนักงานตำรวจ ล่อซื้อยาเสพติด

ABSTRACT

The objective of this independent study was to analyze law enforcement problems of police officers in luring to buy drugs by considering 1) problems of obtaining permission to camouflage operation, 2) problems of urgent camouflage operation. This study was a qualitative research by analyzing legal documents, concepts, theories, and legal measure in camouflage operation.

The study results revealed that 1) problems of permission to operate camouflage, applicant had to ask permission in writing to Commissioner-General of the Royal Thai Police or an authorized person included (1) police official ranked from commander, or a civil servant position from department director or its equivalent which made the operation delayed in urgent case. 2) Problems of urgent camouflage operation by allowing the officials performed camouflage without permission but had to report the necessity of urgency within 3 days from the date of commencement of camouflage operation, made the operating officer worked alone might not be protected by the chief.

Therefore, it should be proposed that the Ministerial Regulation on Concealment for Investigation of Legal Offense According to Drug Law BE.2555, article 9 should be amended. The permitted police officer for camouflage operation had to be a police officer with superintendent position in the area of the camouflage operation. 2) A police officer who was the head of the line and had the rank of police lieutenant or equivalent, and amended article 15, in case of urgent necessity and justifiable reason, the officers should report the camouflage operation through electronic media to police officer who was the head of the line and had rank of police lieutenant or equivalent, or police superintendent in the area of camouflage operation.

Keywords : Law enforcement, police officer, luring drug buying

บทนำ

ปัญหายาเสพติดนับเป็นปัญหาที่สร้างความเสียหายให้กับประเทศไทย โดยมีผลกระทบต่อสังคมในวงกว้างทั้งผู้เสพและผู้อื่น รวมทั้งประเทศไทย โทษของการเสพติดทำให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ เนื่องจากถ้าหากประชากรของประเทศมีผู้เสพติดจำนวนมากขึ้นเรื่อง ๆ คุณภาพของประชากรลดน้อยลงไป ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ กระทบต่อ เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (จิรวัดน์ มูลศาสตร์, 2545) รัฐบาลทุกสมัยมีนโยบายป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดเพื่อให้ประเทศไทยเกิดความสงบสุข แต่ปัญหาดังกล่าวกลับมีแนวโน้มทวีความรุนแรง และมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จำนวนผู้เสพยาเสพติด และผู้จำหน่ายมีเพิ่มมากขึ้น วิธีการจำหน่ายก็มีการพัฒนาให้ทันสมัยยิ่งขึ้น เพื่อให้หลุดพ้นจากการจับกุมของเจ้าหน้าที่รัฐ (มณีรัตน์ธีระวิวัฒน์, 2542) ทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ผู้รับผิดชอบก็ต้องหาวิธีการป้องกันและปราบปรามอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังคงพบว่ามีกรกระทำผิดเกี่ยวกับการเสพ การจำหน่ายยาเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การล่อซื้อแม้จะได้ผลในการปราบปรามอาชญากรรม แต่อาจมีปัญหาน่าพิจารณาในด้านสิทธิมนุษยชนหลายประการ เป็นการล่อซื้อที่มีลักษณะไม่เป็นธรรม และละเมิดสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักการต่าง ๆ ในการล่อซื้ออาจห้ามรับฟังเป็นพยานหลักฐานตามมาตรา 135 และ 226 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นการห้ามรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ (จรัส ดิษฐาอภิชัย. ออนไลน์ 29-04-2564) และเนื่องจากในปัจจุบันนี้โลกของเรามีความเจริญทางด้านวัตถุทำให้การประกอบอาชญากรรมของคนร้ายพลอยมีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นตามไปด้วยยากแก่การจับกุมนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ การที่จะป้องกันปราบปรามและนำตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องศาลของเจ้าพนักงานจึงต้องมีการพัฒนาไปพร้อมกับการกระทำผิดของคนร้าย ในบางครั้งเจ้าพนักงานต้องใช้สายลับหรือใช้วิธีการลวงให้คนร้ายกระทำผิดหรือเพื่อหาหลักฐานนำมาใช้ในการฟ้องร้องดำเนินคดี แต่การให้สายลับของเจ้าพนักงานแฝงตัวไปอยู่ในกลุ่มของคนร้ายหรือเพื่อหาพยานหลักฐานมาใช้เพื่อฟ้องร้องคดีจำต้องมีขอบเขต (ยุพยงค์ วิงวร และ สุธี อังศุชัยกิจ, 2563) การล่อซื้อในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดมีแนวคำพิพากษาศาลฎีกาให้การสนับสนุนเอาไว้ว่าให้กระทำได้

ซึ่ง ปัญหาเสพติดเกี่ยวกับการเสพ การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด หรือสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวเป็นปัญหาที่สร้างความเสียหายให้กับสังคม และประเทศไทย และจะทวีความรุนแรงมากขึ้น เจ้าหน้าที่ได้ทำการป้องกันและปราบปรามมาโดยตลอด ในปี 2562 มีการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ จำนวน 182,781 คดี ผู้ต้องหา 189,841 คน เจ้าพนักงานตำรวจได้ใช้เทคนิคการสืบสวนสอบสวนคดียาเสพติดในแสวงหาพยานหลักฐาน เพื่อนำไปสู่การจับกุมและการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้แก่ การล่อซื้อ แต่ปัญหาการล่อซื้อ จะกระทำโดยลำพังไม่ได้ จะต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2555 ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในการปฏิบัติการอำพราง กล่าวคือ ให้ผู้ขออนุญาตการปฏิบัติการอำพราง ดำเนินการขออนุญาตโดยทำเป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจอนุญาต และระบุเหตุผลความจำเป็น และแผนการหรือวิธีการ รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการและรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(กฎกระทรวง ข้อ 4) จึงไม่สอดคล้องกับนโยบายแห่งรัฐในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งจะต้องกระทำด้วยความรวดเร็วทันเหตุการณ์ จึงควรให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานในการใช้อำนาจในการลงให้ผู้อื่นกระทำความผิดหรือการล่อซื้อโดยไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2555

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวคิด และ ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจกรณีล่อซื้อยาเสพติด โดยพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่
2. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายทั้งของต่างประเทศและของประเทศไทย เกี่ยวกับปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจกรณีล่อซื้อยาเสพติด
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ เสนอแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจกรณีล่อซื้อยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพและสามารถบังคับใช้ได้

สมมุติฐานของการศึกษา

ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดคดียาเสพติด โดยวิธีการล่อซื้อ ในปัจจุบันต้องให้ผู้ขออนุญาตการปฏิบัติการอำพราง ขออนุญาตโดยทำเป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจอนุญาต ทำให้เกิดความล่าช้า จึงไม่สอดคล้องกับนโยบายแห่งรัฐในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ถ้าหากให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานในการใช้อำนาจดังกล่าวโดยไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2555 จะทำให้เกิดความรวดเร็ว เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตวิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้ เป็นการศึกษเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมยาเสพติด โดยศึกษาจากกฎกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2555 เป็นหลัก และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมายต่างประเทศ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

“ยาเสพติดให้โทษ” หมายความว่า สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจ

อย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ หรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษและสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ (พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522)

“ล่อซื้อ” หมายถึง เทคนิคการสืบสวนประเภทหนึ่งที่มีการอำพรางตัว ไม่ว่าจะเป็นการอำพรางตัวโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ สายสืบ สายลับ หรือคนต่อ เพื่อเข้าไปติดต่อกับบุคคลกลุ่มหนึ่งที่เป็นกลุ่มเป้าหมายว่าน่าจะเป็นผู้กระทำความผิดได้มีโอกาสกระทำความผิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีเจตนากระทำความผิดในฐานความผิดนั้นๆ มาก่อนแล้วได้กระทำความผิดขึ้น อันจะทำให้เจ้าพนักงานสามารถเข้าจับกุมนำตัวบุคคลผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีพิสูจน์ความผิดหรือรวบรวมพยานหลักฐานในการดำเนินคดี (โครงการศึกษาวิจัย ‘กฎหมายเกี่ยวกับการล่อให้กระทำความผิดอาญา: ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายนานาชาติ’ ศูนย์บริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจกรณีล่อซื้อยาเสพติดโดยพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2555 ในปัจจุบันเจ้าพนักงานตำรวจไม่มีอิสระในการปฏิบัติงานเนื่องจากต้องผ่านกระบวนการขออนุญาตหัวหน้าสายงานก่อน จึงควรมีการแก้ไขกฎหมายให้เจ้าพนักงานตำรวจสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีอิสระเพื่อความรวดเร็วในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัย เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเป็นการวิจัยข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) จากแนวคิด ทฤษฎี กฎหมาย พระราชบัญญัติ ข้อบังคับ กฎ ระเบียบ คำสั่ง บทความทางวิชาการ ตำรากฎหมายจากนักวิชาการ คำพิพากษาของศาลฎีกา ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ และ อินเทอร์เน็ต บทความในวารสาร ตำราต่างๆทั้งของไทย และ ต่างประเทศ

ผลการวิจัย

1. ปัญหาการขออนุญาตปฏิบัติการอำพราง ให้ผู้ขออนุญาตดำเนินการขออนุญาตปฏิบัติการอำพราง โดยทำเป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจอนุญาต และระบุเหตุผล ความจำเป็น และแผนการหรือวิธีการ รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการและรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพราง ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจะต้องเป็น (1) ข้าราชการตำรวจ ตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการ หรือข้าราชการพลเรือนตำแหน่งตั้งแต่รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือเทียบเท่าขึ้นไป มีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพราง หรือ (2) ข้าราชการตำรวจ

ตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับฯ หรือข้าราชการพลเรือนตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป ซึ่งอาจเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงานกรณีเร่งด่วน

2. ปัญหาการปฏิบัติการอำนาจกรณีเร่งด่วน กรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอันสมควร ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจปฏิบัติการอำนาจไปก่อนโดยไม่ต้องได้รับอนุญาตแล้วรายงานโดยระบุความจำเป็นเร่งด่วนและเหตุอันสมควรต่อผู้มีอำนาจอนุญาตโดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามวันนับแต่วันที่เริ่มปฏิบัติการอำนาจ ในกรณีที่การปฏิบัติการอำนาจยังไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการขออนุญาตในทันทีที่สามารถกระทำต่อไป เป็นกรณีให้เจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติการต้องกระทำการโดยลำพังอาจไม่ได้รับความคุ้มครองจากหัวหน้าสายงานได้

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

1. สาเหตุจากตัวบุคคลผู้เสพ ตัวบุคคลผู้เสพ จะมีการใช้ยาแตกต่างกัน มีผู้ที่ไม่เคยใช้ยาเสพติดเลยแล้วไปผู้ลองใช้ยาเสพติด บุคคลเหล่านี้ชอบลอง แต่ใช้ไปครั้งเดียวหรือไม่กี่ครั้งแล้วก็ติดได้ หรือเป็นผู้ใช้ยาเสพติดเป็นครั้งคราว หรือสภาพแวดล้อมชักจูงให้ไปใช้ยาเป็นระยะๆ มักจะเป็นการใช้ยาเพื่อเข้าไปในสังคม หรือหมู่เพื่อนฝูงที่ชอบใช้ยาด้วยกัน หรือใช้ยาเป็นประจำ จนมีสภาพของการติดยา มีอาการร่างกาย หรือจิตใจขึ้นกับยาและอาการด้านยา บางคนเกิดจากการอยากรู้อยากเห็นซึ่งเป็นนิสัยของคนไทยโดยทั่วไป และโดยที่ไม่คิดว่าตนจะติดสิ่งเสพติดนี้ได้จึงไปทำการทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้น ในการทดลองใช้ ครั้งแรกๆ อาจมีความรู้สึกดีหรือไม่ดีก็ตาม ถ้ายังไม่ได้ติดสิ่งเสพติดนั้นก็อาจประมาทไปทดลองใช้ สิ่งเสพติดนั้นอีก จนในที่สุดก็ติดสิ่งเสพติด ดังนั้นถ้าไปทดลองใช้สิ่งเสพติดบางชนิด เช่น เฮโรอีน แม้จะเสพเพียงครั้งเดียวก็อาจทำให้ติดได้

สภาพสังคมที่เป็นสื่อชักนำให้ใช้ยาเสพติด สภาพสังคมรอบตัวจะชักจูงกันไปทำสิ่งต่างๆ ถ้ามีเพื่อนที่ไม่ได้อยู่รวมในกลุ่ม ก็อาจชักนำไปในทางอบายมุขต่างๆ เช่น การพนัน การมั่วสุมทางเพศ ตลอดจนการใช้บุหรี่ยาเสพติดต่างๆ ผู้ที่เคยใช้หรือติดยาเสพติด เป็นผู้ที่มีแหล่งที่ อาจหายาเสพติดได้ ย่อมชักนำเพื่อนไปใช้ยาเสพติดได้ บางคนอาจชักนำไป เพื่อตนเองได้มีส่วนได้รับยาเสพติดด้วย บางรายอยู่ในสภาพที่มีปัญหา เช่น การว่างงาน ค่าใช้จ่ายเพิ่ม หนี้สินมาก เมื่อแก้ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ไม่ได้ ก็หันไปใช้สิ่งเสพติดช่วยผ่อนคลายความรู้สึกในความทุกข์ยากต่างๆ เหล่านี้ แม้ว่าจะรู้ว่าเป็นการกระทำเพียงชั่วคราวช่วยยามก็ตาม เช่น กลุ่มใจที่เป็นหนี้คนอื่น ก็ไปดื่มสุรา หรือสูบบุหรี่ ให้เมาเพื่อที่จะได้ลืมเรื่องหนี้สิน บางคนต้องการรายได้เพิ่มขึ้น โดยพยายามทำงานให้หนัก มากขึ้นทั้งๆ ที่ร่างกายอ่อนเพลีย รับประทานยากระตุ้นประสาทให้สามารถทำงานต่อไปได้ ถ้าหากกระทำอยู่เป็นประจำ จะทำให้ติดสิ่งเสพติดนั้นได้

สภาพแวดล้อมขาดการชักจูงไปในทางที่ดี ในสภาพสังคมที่เสื่อม มีประชากรมาก แต่มีเครื่องอุปโภคบริโภค และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ขาดแคลน ต้องแย่งกันใช้ ผู้คนต้องร่นวายอยู่ กับการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ขาดการดำเนินงานในระยะยาว ความหวังสำหรับอนาคตรางเลือนไป เยาวชนก็ขาดการแนะนำชักจูงไปในทางที่ดี ในทางที่เสริมสร้าง กิจกรรมด้านเสริมสร้างมีน้อย เยาวชนจึงหันไปใช้เวลาว่างไปในทางเสื่อม ตลอดจนไปใช้ยาเสพติด การถูกหลอกลวง ปัจจุบันมีผู้ขายสินค้าประเภทอาหาร ขนม หรือเครื่องดื่มบางรายใช้สิ่งเสพติดผสมลงใน สินค้าที่ขาย เพื่อให้ผู้ซื้อสินค้านั้นไปรับประทานเกิดการติด อยากมาซื้อไปรับประทานอีก

ซึ่งใน กรณีนี้ผู้ซื้ออาหารนั้นมารับประทานจะไม่รู้สึกว่ามันเองเกิดการติดสิ่งเสพติดติดขึ้นแล้ว รู้แต่เพียงว่า อยากรับประทานอาหาร ขนมหรือเครื่องดื่มที่ซื้อจากร้านนั้นๆ กว่าจะทราบก็ต่อเมื่อตนเองรู้สึกผิด สังเกตต่อความต้องการจะซื้ออาหารจากร้านนั้นรับประทานหรือต่อเมื่อมีอาการเสพติดรุนแรงและมีสุขภาพเสื่อมลง

2. ผลกระทบจากการเสพยาเสพติด เกิดขึ้นได้หลายกรณี ที่เกิดขึ้นแก่ผู้เสพ ผู้เสพมี หากเสพเข้าไปในปริมาณมากจะหลอนประสาททำให้เห็นภาพลวงตา หูแว่ว หวาดระแวง ความคิดสับสน และควบคุมตัวเองไม่ได้ ในบางรายอาจไม่รู้จักตนเองหรือไม่เข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ขาดความอดกลั้น การควบคุมอารมณ์ การแสดงอารมณ์ตามความเหมาะสม มีความอดทนน้อย ระวัง และหาความสุขจากชีวิตธรรมดาที่ไม่ใช้ยาเสพติดไม่ได้ หากผู้ใช้นั้นได้ผ่านการรักษาหลายครั้ง และเลิก ได้ไม่นานก็ต้องกลับไปใช้อีก ความเชื่อมั่นในตนเอง และความหวังว่าจะเลิกจากยา ก็ค่อยๆ หายไปทุกที หากผู้ใช้นั้นถูกจับและติดคุกหลาย ๆ ครั้ง ความกลัวคุก ตารางและการลงโทษต่างๆ ตลอดจนความไม่ดีในสายตาของสังคม ก็ค่อยลดเสื่อมและชินชาไป การ ติดคุก ตาราง หรือการถูกลงโทษทางกฎหมายกลายเป็นเรื่องเล็ก ค่านิยมของเขาก็เปลี่ยนไป ความดีกับความชั่ว ตามแนวคิดปกติก็เลื่อนไป ความสุขที่เกิดจากการกระทำ ความดีก็ถอยไป นับได้ว่า เป็นการเสื่อมสลายของสภาพจิต เมื่อเยาวชนคนหนึ่งคนใดติดยาเสพติด และมีบุคลิกภาพเปลี่ยนแปลงไปจนถึงขั้นนี้ ก็จะเป็นพลเมืองดีไม่ได้ ไม่สามารถใช้ชีวิตที่เป็นประโยชน์กับตนเองและผู้อื่นได้ กลับเป็นผู้ก่อให้เกิดปัญหาสำหรับตนเอง ครอบครัว และสังคม จึงนับว่า เป็นการสูญเสียทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ซึ่งเป็นการสูญเสียที่สำคัญที่สุด

ผลกระทบต่อครอบครัว ครอบครัวที่มีผู้ติดยาเสพติด มักได้รับความเดือดร้อนจากผู้ติดยาในทุกด้าน นำไปสู่ความยุ่งยาก ขัดแย้ง แยกแยก และสิ้นเปลืองในการแก้ปัญหา ผู้ติดยา มักก่อให้เกิดอาชญากรรมต่อเนื่อง ตั้งแต่การเข้าไปเกี่ยวข้องกับแหล่งอบายมุข การลักเล็กขโมยน้อย การประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การพนันและอาชญากรรมต่าง ๆ สำหรับผู้ค้าและหรือผู้เสพซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว เมื่อถูกจับกุมและดำเนินคดีทางกฎหมาย จะส่งผลกระทบต่อสมาชิกภายในครอบครัวได้รับความเดือดร้อนในการดำรงชีวิตทั้งด้าน เศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนที่อยู่ภายใต้การปกครองจะต้องออกจากโรงเรียน ซึ่งเป็นการทำลายอนาคตของประเทศชาติ ผู้ติดยาเสพติด ย่อมต้องใช้จ่ายเงินในการซื้อยามาใช้ ยิ่งติดมากขึ้น ยิ่งจำเป็นต้องใช้ปริมาณยามาก เพราะเกิดการต้านยาได้ หากมีฐานะไม่ค่อยดีนัก ก็จำเป็นต้องขายทรัพย์สิน สมบัติต่างๆ เพื่อใช้ในการซื้อยาเสพติด จึงทำให้มีฐานะยากจนลง ผู้ที่ยากจนอยู่แล้ว และต้องรับจ้างหาเงิน ยิ่งมีความลำบากในการยังชีพ และเลี้ยงดู ครอบครัว มีการขาดงานผู้ติดยาส่วนใหญ่ เมื่อติดงอมแงมแล้วจะไม่สามารถทำงานได้ เพราะจะมีผลต่อร่างกายและจิตใจที่ ขัดกับการทำงาน เมื่อใช้ยามากในเวลากลางวัน ก็มี อาการซึม สลึมสลือ ความคิดช้า ทำงานได้ลำบาก เมื่อ ยาหมดฤทธิ์ก็เกิดอาการนอนยา คือ กระวนกระวาย และ ปวดเมื่อยตามตัว ฤทธิ์ของยาและอาการนอนยานี้เกิด สลับกันอยู่ทั้งวัน จนไม่สามารถทำงานหรือเรียนหนังสือ ได้ นอกจากนี้ ยังมีความจำเป็นต้องใช้เวลาในการไปหายามาเพื่อใช้ในคราวต่อไป และหาที่ซุกซ่อนเพื่อ ใช้ยา สิ่งต่างๆ เหล่านี้ จะรบกวนและขัดขวางการทำงาน ทำให้ ประสิทธิภาพลดลง จนอาจต้องออกจากงาน

ผลกระทบทางสังคม ทำให้เสียชื่อเสียง และฐานะทางสังคมของ ผู้ติดยา ผู้ติดยาย่อมเป็นที่รังเกียจของสังคม การติดยาเสพติดทำให้คนในครอบครัวได้รับความลำบากทั้งด้านจิตใจและ ฐานะการเงิน มีผลให้เกิด

ความแตกแยกในครอบครัวได้ ดังจะเห็นได้ว่าผู้ติดยามีอัตราการหย่าร้างสูง ผู้ติดยาจำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมากในการซื้อยามาใช้ ประกอบกับความ ออยากยารุนแรง ทำให้ขาดการยั้งคิด จึงเกิดอาชญากรรมต่างๆ ขึ้นได้ในชุมชนใดที่มีผู้ติดยาเสพติดอยู่ โอกาสที่จะเกิดการลักขโมยมีมากขึ้น ผลกระทบทางสังคมจากยาเสพติด เป็นอันตรายต่อความก้าวหน้า ความมั่นคงของสังคม คุณภาพของประชากรตกต่ำ การเสพสารเสพติดจึงถือเป็นบ่อนทำลายสังคมและประเทศชาติ และยิ่งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาความเข้าใจผิดทางด้านการเมืองได้อีกด้วย เนื่องจากการลักลอบค้าสารเสพติดข้ามชาติ การลักลอบค้าสารเสพติดข้ามชาติ มีผลกระทบต่อความมั่นคงและชื่อเสียงของประเทศ สาเหตุเนื่องจากปัญหายาเสพติดได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งผลิตยาเสพติด การแพร่ระบาดของยาเสพติด จะก่อให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติภูมิของประเทศไทยไม่เป็นที่ไว้วางใจของนานาชาติในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ไม่กล้าเข้ามาท่องเที่ยวหรือลงทุนทางการค้า และธุรกิจต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้ประเทศคู่แข่งฉวยโอกาสในการโจมตีประเทศไทย

ผลกระทบต่อประเทศชาติ ปัญหายาเสพติดส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ เพราะทำให้ภาครัฐภาคเอกชนต้องสูญเสียทรัพยากรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยไม่จำเป็น รวมทั้งกระทบต่อทรัพยากรมนุษย์ เพราะยาเสพติดมีส่วนทำลายพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสมองของเด็กและเยาวชน และแรงงานที่จะเป็นพลังของประเทศไทยในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคเศรษฐกิจใหม่ที่ต้องการความรู้และพลังปัญญาเป็นฐานในการพัฒนา ผลกระทบต่อการบริหารจัดการภาครัฐ คติยาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นภาระต่องานด้านกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาระค่าใช้จ่ายของรัฐที่เพิ่มสูงและทำให้การดำเนินคดีด้านอื่น ๆ เกิดความล่าช้า นอกจากนี้ ปัญหายาเสพติดได้ก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเฉพาะการทุจริตต่อหน้าที่ การรับสินบน การกลั่นแกล้งรีดไถ แสวงหาผลประโยชน์จากผู้กระทำความผิดซึ่งทำให้ประชาชนและสังคมเกิดความไม่ศรัทธาและเชื่อมั่นในการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

3. มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันปัญหายาเสพติดระหว่างประเทศ มีอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961 และพิธีสารแก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1972 มีเนื้อหาในการ ควบคุมและจำกัดการใช้ยาเสพติดให้โทษเพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์เท่านั้น มีการกำหนดรายชื่อสารที่จะต้องควบคุม มาตรการบังคับให้สมาชิกออกกฎหมายควบคุมยาเสพติด ให้มีคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ อนุสัญญาว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ. 1971 มีวัตถุประสงค์ ในการส่งเสริมความร่วมมือกันระหว่างรัฐภาคี ซึ่งอาจจัดการด้านต่างๆ ของการลักลอบค้ายาเสพติด และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ซึ่งมีขอบข่ายระหว่างประเทศ โดยในการดำเนินการตามพันธกรณีภายใต้ต้นสนธิสัญญา รัฐภาคีจะต้องดำเนินมาตรการที่จำเป็นรวมทั้งมาตรการด้านนิติบัญญัติและด้านบริหาร โดยสอดคล้องกับบทบัญญัติพื้นฐานของระบบกฎหมายภายในของตน อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ. 1988 มีหลักการที่สำคัญในการครอบคลุมกิจกรรมยาเสพติดทุกประเภท และมีบทกำหนดโทษอย่างรุนแรงเหมาะสมกับฐาน ความผิด กำหนดให้มีการ

กระทำต่อตัวทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ประกอบด้วยการแปรสภาพ หรือโอนทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเพื่อปกปิดแหล่งที่มา หรือ เพื่อช่วยเหลือผู้กระทำความผิดมิให้ถูกดำเนินคดี การปกปิด หรือ อำพรางสถานะ หรือ แหล่งที่มาเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการ กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การครอบครองหรือใช้ทรัพย์สินนั้นโดยรู้ในขณะได้มาว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด การริบทรัพย์สินผู้ค้ายาเสพติด

4. มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันปัญหายาเสพติดของประเทศไทย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีบทบัญญัติให้บุคคลมีสิทธิ และเสรีภาพที่จะทำการใดๆได้เท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น (มาตรา 25 วรรคหนึ่ง) สิทธิหรือเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย (มาตรา 26 วรรคหนึ่ง) จะสังเกตว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนแต่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย

พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มีเนื้อหาที่สำคัญคือ ให้คณะกรรมการจัดให้ประชาชน ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับฟังความคิดเห็นเมื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติแล้วเสร็จเบื้องต้น เพื่อแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มีคณะกรรมการจัดให้มีการทบทวน ยุทธศาสตร์ชาติทุก 5 ปี หรือในกรณีที่ สถานการณ์โลกหรือของประเทศเปลี่ยนแปลง ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ด้านต่างๆ แก้ไขเพิ่มเติมร่างยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับผลการรับฟังความคิดเห็น ยุทธศาสตร์ชาติน้อยต้องประกอบด้วย วิสัยทัศน์พัฒนาประเทศ เป้าหมายการพัฒนาประเทศระยะยาว กำหนดระยะเวลา และตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ มีการประกาศ เรื่องยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) กำหนดให้มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น ออกแบบกฎหมายที่รอบคอบรัดกุมเพื่อแก้ปัญหาอย่างตรงจุดให้มีความสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์ ต่อประชาชนโดยรวม การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม มีการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพการใช้อกฎหมายบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2564 มีบทบัญญัติกำหนดประเภทของยาเสพติดให้โทษ 5 ประเภท ประเภทที่ 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน ยาอี หรือยาเลิฟ ยาไอซ์ ประเภทที่ 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟิน โคเคน โคเคอีน ผีนยา มอร์ฟิน ผีนยา เป็นฝิ่นที่ผ่านกรรมวิธีปรุงแต่งเพื่อใช้ในทางยา หรือ ฝิ่น ไม่ว่าจะ เป็น ฝิ่นดิบ ฝิ่นสุกมูลฝิ่น ประเภทที่ 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยา และมียาเสพติดให้โทษในประเภท ที่ 2 ผสมอยู่ด้วย

ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา คือ ยารักษาโรคที่มียาเสพติดประเภทที่ 2 เป็นส่วนประกอบอยู่ในสูตรยา เช่น ยาแก้ไอ ยาแก้ท้องเสีย ประเภทที่ 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อาเซติคแอนไฮไดรด์ อาเซติลคลอไรด์ และ ประเภทที่ 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา

ลักษณะของการกระทำความผิด 1) ยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครอง เว้นแต่ได้อนุญาต 2) ยาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 2 เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตเฉพาะในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ 3) ยาเสพติดให้โทษในประเภท 3 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 3 เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต 4) ยาเสพติดให้โทษในประเภท 4 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 4 เว้นแต่รัฐมนตรีจะได้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นราย ๆ ไป 5) ยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ห้ามมิให้ผู้ใด ผลิต นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ การแพทย์ การรักษาผู้ป่วย หรือการศึกษาวิจัย และพัฒนา

บทกำหนดโทษ ยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 โดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษจำคุก 10 ปี ถึง จำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 1,000,000 ถึง 5,000,000 บาท ถ้าผลิต นำเข้า หรือส่งออกเพื่อจำหน่าย มีโทษจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 1,000,000 ถึง 5,000,000 บาท หรือประหารชีวิต ยาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ผลิต นำเข้า หรือส่งออกโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษจำคุก 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 100,000 ถึง 1,000,000 บาท ถ้าเป็นมอร์ฟิน ฟีน หรือโคคาอีน จำคุกตั้งแต่ 20 ปี ถึง จำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 2,000,000 ถึง 5,000,000 บาท ยาเสพติดให้โทษในประเภท 3 ผลิตหรือนำเข้าโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษจำคุก 1 ปี ถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 100,000 ถึง 300,000 บาท ยาเสพติดให้โทษในประเภท 4 ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 ถึง 200,000 บาท หากกระทำความผิดตั้งแต่ 10 กิโลกรัมขึ้นไป จำคุกตั้งแต่ 1 ปี - 15 ปี และปรับตั้งแต่ 100,000 - 1,500,000 บาท (มาตรา 73 วรรคสอง) มีไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ผลิต นำเข้า หรือส่งออกโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 500,000 บาท หากกระทำเพื่อจำหน่าย มีโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 15 ปี และปรับตั้งแต่ 100,000 ถึง 1,500,000 บาท

บทกำหนดโทษความผิดฐานเสพยา 1) เสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือ 2 มีโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 3 ปี หรือปรับตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 91) (เว้นแต่เป็นการเสพยาเสพติดประเภท 2 เพื่อรักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือทันตกรรมที่ได้รับใบอนุญาต) 2) เสพยาเสพติดให้โทษประเภท 5 มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 92 วรรคหนึ่ง) แต่หากเป็นพืชกระท่อม มีโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท (มาตรา 92 วรรคสอง) (เว้นแต่

เป็นการเสพเพื่อรักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทันตกรรม การแพทย์แผนไทย การแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือหมอพื้นบ้านที่ได้รับใบอนุญาต หรือเสพเพื่อการศึกษาวิจัย)

เหตุผลโทษ ถ้าศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในการปราบปรามการกระทำความผิด ต่อพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวน ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้ (มาตรา 100/2) การบำบัด เสพยาเสพติดให้โทษ เสพและมีไว้ในครอบครอง เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือเสพและจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษ และได้สมัครใจขอเข้ารับการบำบัดรักษา ก่อนความผิดจะปรากฏ และปฏิบัติครบถ้วนตามระเบียบข้อบังคับ จนได้รับการรับรองเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้พ้นจากความผิด แต่ไม่รวมความผิดที่ได้กระทำไปภายหลังการสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา

พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 มีบทบัญญัติเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 แต่ไม่ใช้บังคับแก่กระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ห้ามมิให้ผู้ใดเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1, 2)ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 เว้นแต่การผลิตเพื่อส่งออกและการส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 บางชนิดที่รัฐมนตรีประกาศระบุชื่อตามมาตรา 6 (4 ทวิ) โดยได้รับใบอนุญาต ห้ามมิให้ผู้ใดเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 เว้นแต่การเสพตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรมเพื่อประโยชน์ในการรักษาพยาบาลผู้นั้น 3)ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 3 หรือประเภท 4 หรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตการขอรับใบอนุญาต และมีบทกำหนดโทษอย่างสูงโทษจำคุก 5 ถึง 20 ปี และปรับ 100,000 ถึง 400,000 บาท

พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533 มีบทบัญญัติ เกี่ยวกับผู้ผลิตสารระเหยต้องจัดให้มีภาพ เครื่องหมาย หรือข้อความที่ภาษาบรรจงหรือหีบห่อที่บรรจุสารระเหย เพื่อเป็นการเตือนให้ระวังการใช้สารระเหยดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ผู้นำเข้าสารระเหยก่อนนำออกขาย ต้องจัดให้มีภาพ เครื่องหมาย หรือข้อความที่ ภาษาบรรจงหรือหีบห่อที่บรรจุสารระเหยเพื่อเป็นการเตือนให้ระวังการใช้สารระเหยดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง สารระเหยที่ผู้ขายจะขายนั้นต้องมีภาพ เครื่องหมายหรือข้อความที่ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าได้จัดให้มีที่ภาษาบรรจงหรือหีบห่อที่บรรจุตามมาตรา 12 หรือมาตรา 13 อยู่ครบถ้วน ห้ามมิให้ผู้ใดขายสารระเหยแก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ เว้นแต่เป็นการขายโดยสถานศึกษาเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ห้ามมิให้ผู้ใดขาย จัดหา หรือให้สารระเหยแก่ผู้ซึ่งตนรู้หรือควรรู้ว่าเป็นผู้ติดสารระเหย ห้ามมิให้ผู้ใดใช้สารระเหยบำบัดความต้องการของร่างกายหรือจิตใจ ไม่ว่าโดยวิธีสุดม หรือวิธีอื่นใด ห้ามมิให้ผู้ใดจูงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม หรือใช้อุบาย หลอกลวงให้บุคคลอื่นใช้สารระเหยบำบัดความต้องการของร่างกายหรือจิตใจ ไม่ว่าโดยวิธีสุด ม หรือวิธีอื่นใด และมีบทกำหนดโทษอย่างสูง จำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 รัฐบาลมีนโยบายที่จะป้องกันและปราบปรามการค้าและการเสพยาเสพติดอย่างเข้มงวดกวดขันในการนี้จำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อกำหนดมาตรการและให้อำนาจในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามให้ได้ผลโดยเด็ดขาดและมีประสิทธิภาพ มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) มีอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ (1) กำหนดแผนงานและมาตรการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด (2) ควบคุมการสืบสวน สอบสวน และการฟ้องคดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด (3) วางโครงการและดำเนินการ ตลอดจนสั่งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด (4) ควบคุมเร่งรัด และประสานงานการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด (5) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการหรืองานแผนงานหรือโครงการของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด (6) ประสานงานและกำกับการเกี่ยวกับการบำบัดรักษาตัวผู้ติดยาเสพติด (7) พิจารณาอนุมัติการแต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติการ (มาตรา 13)กรณีที่เจ้าพนักงานตรวจพบว่ามีกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ หากเจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการดังกล่าวไม่สามารถชี้แจงหรือพิสูจน์ให้คณะกรรมการเชื่อได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวัง ตามสมควรแก่กรณีแล้วให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งปิดชั่วคราว หรือสั่งพักใช้ใบอนุญาต ครั้งละไม่เกินสิบห้าวันนับแต่ทราบคำสั่ง และมีบทกำหนดโทษ เจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ประกาศตามมาตรา 13 ทวิ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 10,000 บาทถึง 50,000 บาท

พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 เพื่อให้การปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าวขึ้นโดยเฉพาะ "ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" หมายความว่า การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด และให้หมายความ รวมถึง การสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย มีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน มีอำนาจหน้าที่ (1) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง (2) ตรวจสอบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (3) วินิจฉัยว่าทรัพย์สินใดของผู้ต้องหาหรือผู้อื่นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ (4) ยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามมาตรา 22 (5) วางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษา การนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาดและการนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ตามมาตรา 24 และระเบียบเกี่ยวกับกองทุนตามมาตรา 37 และมาตรา 38 , คณะกรรมการอาจมอบหมายให้อนุกรรมการหรือเลขาธิการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินตาม (2) หรือดำเนินการยึดหรืออายัดตาม (4) แล้วรายงานให้ทราบก็ได้ และมีบทกำหนดโทษ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือไม่ส่งบัญชีเอกสารหรือหลักฐานตามมาตรา 25 (2) หรือขัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวกตามมาตรา 25 (3) ต้องระวางโทษอย่างสูงจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

5. ปัญหาการล่อซื้อยาเสพติดของเจ้าพนักงานตำรวจ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญากรรม พ.ศ. 2550 การสืบสวน ในกรณีจำเป็นเจ้าพนักงานผู้ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี มีอำนาจปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด การอำพราง หมายความว่า การดำเนินการทั้งหลายเพื่อปิดบังสถานะหรือวัตถุประสงค์ของการดำเนินการโดยลวงผู้อื่นให้เข้าใจไปทางอื่น หรือเพื่อมิให้รู้ความจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน (มาตรา 7 วรรคสอง) ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอันสมควร ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดไปก่อนแล้วรายงานผู้มีอำนาจอนุญาตตามวรรคหนึ่งโดยเร็ว (มาตรา 7 วรรคสาม) การอนุญาตและการอำพราง รวมทั้งการดำเนินการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกฎกระทรวงดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจด้วย การกระทำและพยานหลักฐานที่ได้มาจากการอำพรางของเจ้าพนักงานตามมาตรานี้ให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

ในกรณีจำเป็นให้เจ้าพนักงานผู้ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี มีอำนาจครอบครองหรือให้มีการครอบครองยาเสพติดภายใต้การควบคุมทั้งในและนอกราชอาณาจักรเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดได้ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย ต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องนั้นโดยในการมอบหมายให้คำนึงถึงระดับความรับผิดชอบของผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย การครอบครองยาเสพติดภายใต้การควบคุม หมายความว่า การครอบครองชั่วคราวซึ่งยาเสพติดเพื่อส่งต่อแก่ผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ คำสั่ง หรือการสะกดรอยติดตามของเจ้าพนักงาน ทั้งนี้ การส่งต่อนั้นให้รวมถึงการนำเข้าหรือส่งออกเพื่อการส่งต่อในหรือนอกราชอาณาจักรด้วย การขออนุญาต การอนุญาต การครอบครอง ระยะเวลาในการครอบครองหรือการให้มีการครอบครองยาเสพติดภายใต้การควบคุม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ในกฎกระทรวงดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจด้วย การกระทำและพยานหลักฐานที่ได้มาจากการกระทำของเจ้าพนักงานตามมาตรานี้ ให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

กฎกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2555 มี บัญญัติให้การอนุญาตอำพราง การอำพราง และการอำพรางในกรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอันสมควร รวมทั้งการควบคุมและตรวจสอบการอำพราง เพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด การปฏิบัติทุกขั้นตอนตามกฎกระทรวงนี้เป็นเรื่องลับ การปฏิบัติการอำพรางตามกฎกระทรวงนี้ ได้แก่ (1) การแทรกซึมหรือฝังตัวเข้าไปในหน่วยงานหรือองค์กรอาชญากรรมยาเสพติดอย่างต่อเนื่องและเป็นระยะเวลานาน (2) การล่อซื้อยาเสพติดหรือการปฏิบัติการอำพรางอย่างหนึ่งอย่างใดเป็นครั้งคราวชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง หรือ (3) การล่อซื้อยาเสพติดหรือการปฏิบัติการอำพรางอย่างหนึ่งอย่างใดซึ่งสามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จในคราวเดียว

การขออนุญาตปฏิบัติการอำพราง ให้ผู้ขออนุญาตดำเนินการขออนุญาตปฏิบัติการอำพรางโดยทำเป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจอนุญาต และระบุเหตุผล ความจำเป็น และแผนการหรือวิธีการ รวมทั้งระยะเวลาในการ

ดำเนินการและรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หนังสือขออนุญาตดังกล่าวให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกำหนด ในกรณีที่เจ้าพนักงานซึ่งได้รับอนุญาตให้ครอบครองหรือให้มีการครอบครองยาเสพติดภายใต้การควบคุมตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความยาเสพติด พ.ศ.2550 มีความจำเป็นต้องปฏิบัติการอำพราง ให้ถือว่าเจ้าพนักงานผู้นั้นได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติการอำพรางและต้องดำเนินการตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ด้วย (ข้อ 5) ในกรณีที่เป็นการขออนุญาตปฏิบัติการอำพรางตามข้อ 3 (1) ผู้ขออนุญาตต้องได้รับการรับรองจากผู้บังคับบัญชา ถ้าหากผู้ขออนุญาตเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (1) เป็นข้าราชการพลเรือนต้องได้รับการรับรองจากผู้บังคับชวษาดำหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการสำนักหรือเทียบเท่าขึ้นไป (2) เป็นข้าราชการทหารต้องได้รับการรับรองจากผู้บังคับชวษาดำหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการกองพลหรือเทียบเท่าขึ้นไป (3) เป็นพนักงานฝ่ายปกครองต้องได้รับการรับรองจากผู้บังคับชวษาดำหน่งตั้งแต่นายอำเภอหรือเทียบเท่าขึ้นไป (4) เป็นข้าราชการตำรวจต้องได้รับการรับรองจากผู้บังคับชวษาดำหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการหรือเทียบเท่าขึ้นไป (ข้อ 6) จะสังเกตว่า การล่อซื้อหรือปฏิบัติการอำพรางผู้ปฏิบัติการไม่สามารถปฏิบัติการได้ตามอำเภอใจ จะต้องมีขั้นตอนการขออนุญาตโดยทำเป็นหนังสือทั้งก่อนและหลักปฏิบัติการ ซึ่งสร้างความยุ่งยากไม่สะดวกในกรณีจะต้องปฏิบัติการโดยเร่งด่วน

การอนุญาตปฏิบัติการอำพราง ผู้มีอำนาจอนุญาตจะพิจารณาอนุญาตปฏิบัติการอำพรางได้ เมื่อปรากฏว่าเป็นการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดในฐานผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด หรือสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าว ประกอบกับต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้ข้อมูลหรือพยานหลักฐานในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจากการปฏิบัติการอำพราง และเป็นกรณีจำเป็นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้ (1) เพื่อสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดรายสำคัญหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเนื่องจากมีข้อมูลเกี่ยวกับพฤติการณ์ของผู้กระทำความผิดดังกล่าวตามสมควร (2) การสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดด้วยวิธีอื่นกระทำได้ยากหรืออาจเกิดอันตรายหรือความเสียหายในการปฏิบัติหน้าที่ หรือ (3) เพื่อประโยชน์ในการขยายผลการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่อยู่เบื้องหลัง

ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพราง กรณีผู้ขออนุญาตอยู่ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพรางกรณีผู้ขออนุญาตอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือในสังกัดหน่วยงานอื่น (ข้อ 8) ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพรางจะต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งและมีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพรางตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้ (1) ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการ หรือข้าราชการพลเรือนตำแหน่งตั้งแต่รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือเทียบเท่าขึ้นไป มีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพรางตามข้อ 3 (1), (2) ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการ หรือข้าราชการพลเรือนตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป ซึ่งมีหน้าที่ในการปราบปรามยาเสพติด มีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำ

พรางตามข้อ 3 (2) และ (3) ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตพิจารณาอนุญาตให้แล้วเสร็จและแจ้งคำสั่งไปยังผู้ขออนุญาต โดยเร็ว ในกรณีที่มีคำสั่งอนุญาตให้ส่งหนังสืออนุญาตไปด้วยหนังสืออนุญาต ให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกำหนด (ข้อ 10) จะสังเกตว่า การอนุญาตปฏิบัติการอำพราง กรณีผู้ขออนุญาตอยู่ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะต้องเป็นผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้รับ มอบหมายมีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพราง ซึ่งเกิดความล่าช้าเนื่องจากผู้ขออนุญาตดังกล่าวไม่ได้ยื่นใกล้ชิด กับสถานปฏิบัติการอำพราง

กรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอันสมควร ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจปฏิบัติการอำพรางไปก่อนโดยไม่ต้อง ได้รับอนุญาตแล้วรายงานโดยระบุความจำเป็นเร่งด่วนและเหตุอันสมควรต่อผู้มีอำนาจอนุญาตโดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามวันนับแต่วันที่เริ่มปฏิบัติการอำพราง ในกรณีที่การปฏิบัติการอำพรางยังไม่แล้วเสร็จ ให้ ดำเนินการขออนุญาตในทันทีที่สามารถกระทำต่อไป (ข้อ 15) จะสังเกตว่ากรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอัน สมควร ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจปฏิบัติการอำพรางได้ก็ตามแต่ก็ขาดความชัดเจน เจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติการต้อง กระทำการโดยลำพังอาจไม่ได้รับความคุ้มครองจากหัวหน้าสายงานได้

ข้อเสนอแนะ

1. แก้ไขกฎกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยา เสพติดพ.ศ.2555 ดังนี้

ข้อ 9 ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายตามข้อ 8 ต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งและมีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพราง ตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(1) ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการในเขตพื้นที่ปฏิบัติการอำพรางหรือข้าราชการ พลเรือนตำแหน่งตั้งแต่รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือเทียบเท่าขึ้นไป มี อำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพรางตามข้อ 3 (1) การแทรกซึมหรือฝังตัวเข้าไปในชายงานหรือองค์กร อาชญากรรมยาเสพติดอย่างต่อเนื่องและเป็นระยะเวลานาน

(2) ข้าราชการตำรวจซึ่งเป็นหัวหน้าสายงานและมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า หรือข้าราชการพลเรือนตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป ซึ่งมีหน้าที่ในการปราบปรามยา เสพติด มีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพรางตามข้อ 3 (2) การล่อซื้อยาเสพติดหรือการปฏิบัติการอำพรางอย่าง หนึ่งอย่างใดเป็นครั้งคราวชั่วระยะเวลาหนึ่ง หรือ (3) การล่อซื้อยาเสพติดหรือการปฏิบัติการอำพรางอย่างหนึ่ง อย่างใดซึ่งสามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จในคราวเดียว”

2. แก้ไขกฎกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยา เสพติดพ.ศ.2555

ข้อ 15 ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอันสมควร ให้เจ้าพนักงานรายงานการปฏิบัติงานอำพรางทาง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต่อข้าราชการตำรวจซึ่งเป็นหัวหน้าสายงานและมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า

หรือข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการในเขตพื้นที่ปฏิบัติการอำพราง แล้วรายงานเป็นหนังสือระบุ
ความจำเป็นเร่งด่วนและเหตุอันสมควรต่อผู้มีอำนาจอนุญาตภายในสามวันนับแต่วันที่เริ่มปฏิบัติการอำพราง

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.).(ออนไลน์ 5-9-64).ข้อมูลจาก
<http://www.posttoday.com> >

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสารเสพติด, (ออนไลน์ 10 เมษายน 2563) ข้อมูลจาก
<http://www.iam.hunsa.com/sri6327/article/2936>.

โครงการศึกษาวิจัย. (มปด). กฎหมายเกี่ยวกับการล่อให้กระทำความผิดอาญา : ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมาย
นานาชาติ. ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ข้อมูลจาก <http://www.oic.go.th> >
GENERAL > DATA0000PDF (ออนไลน์ 6 -9-64)

จิรวัดน์ มูลศาสตร์ และคณะ. (2545). พฤติกรรมการใช้สารเสพติดในนักเรียนมัธยม: กรณีศึกษาในโรงเรียน
มัธยมแห่งหนึ่งของจังหวัดอุบลราชธานี. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. ปีที่ 47 (2),
เมษายน-มิถุนายน 2545 หน้า 121.

จรัล ดิษฐาอภิชัย.(ออนไลน์ 5-9-64). การล่อซื้อกับสิทธิมนุษยชน – สถาบันนโยบายศึกษา. ข้อมูลจาก
<http://www.fpps.or.th/news.php?detail=n1079290620.newsออนไลน์29-04-2564>

โรงพยาบาลรัฐรักษ์. (ออนไลน์ 16 เมษายน 2563). ประวัติยาเสพติด ความหมาย ความรู้ยาเสพติด ตอน 1.
ข้อมูลจาก <http://www.sdtc.go.th> > paper

วนิดา รัตนสุมาวงศ์ และคณะ. (2561). ทฤษฎีของพฤติกรรมเสพติด และ ข้อถกเถียงที่มีในปัจจุบัน. กองจิต
เวชและประสาทวิทยาโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์.
วารสาร สมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย.

ฉัตรสุมน พดฺมิภิญโญ.(2559). การทบทวนและสังเคราะห์องค์ความรู้กฎหมายยาเสพติดเปรียบเทียบ :
รูปแบบ กฎหมายและแนวทางการควบคุมยาเสพติด.รายงานฉบับสมบูรณ์. สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.

บันดล สุษะเพียง. (2562). การพัฒนาองค์ความรู้ของพนักงานสืบสวนในการใช้สายลับสำหรับคดียาเสพติด :
ภายใต้ โครงการ พัฒนาสุขภาพและการยกระดับคุณภาพชีวิตข้าราชการตำรวจตามแนวคิด
องค์กรสุขภาพ. คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ.

ผลการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศ ปี 2562 - สำนักงาน ป.ป.ส. (ออนไลน์ 2-9-2564) ข้อมูลจาก
<https://www.oncb.go.th> > DocLib >

มณีนีรัตน์ อีระวิวัฒน์ และนิรัตน์ อิมานี.(2542). การจัดโปรแกรมป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัด กาญจนบุรี. วารสารสุขศึกษา 22 (83), (ก.ย.-ธ.ค. 2542) : 37-51.

ยุพยงค์ วิงวร และ สุธี อังศุชัยกิจ. (2563). การรับฟังพยานหลักฐานที่เกิดจากการล่อซื้อและการล่อให้กระทำ
ความผิดเชิงเปรียบเทียบ. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 9 เรื่องที่ 13 ยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท
สำนักงาน ป.ป.ส., (ออนไลน์ 10 เมษายน 2563). ความหมายของยาเสพติดและสารเสพติด. ข้อมูลจาก
<http://nctc.oncb.go.th/new/index.php>
อรรรณพ ลิขิตจิตถะ.(มปด). เทคนิคการสืบสวนสอบสวนพิเศษ. ข้อมูลจาก <http://www.oic.go.th> >
GENERAL > DATA0000PDF (ออนไลน์ 6 -9-64)
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 113 ตอนที่ 107 ก 20
ธันวาคม 2559
พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 96/ตอนที่ 63/ฉบับพิเศษ หน้า 40/27
เมษายน 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 107/ตอนที่ 13/ฉบับพิเศษ หน้า
1/19 มกราคม 2533
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 93 /ตอนที่ 144/ฉบับ
พิเศษ หน้า 15/17 พฤศจิกายน 2519
พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 ราชกิจจานุเบกษา
เล่ม 108 ตอนที่ 170 ฉบับพิเศษ หน้า 18 / 27 กันยายน 2534
พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 9 ก 14 มกราคม
2551
พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 113 ตอนที่ 107 ก 20
ธันวาคม 2559
พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 . ราชกิจจานุเบกษา 31 กรกฎาคม 2560 เล่ม 134 ตอน
ที่ 79 ก
กฎกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2555
ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580). ราชกิจจานุเบกษา 13 ตุลาคม 2561 เล่ม 135 ตอนที่
82 ก